

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 3 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok IV.

Nr. 40.

Kraków, środa 18 lutego 1942 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorem jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przewidywanego numeru miesięczna 4.50 zł. w odnośnym do domu 5 zł. Na prowincji dopłata porta. Konto czekowe: Warszawa 058.

Przyczyny upadku Singapoore.

Napisał Ken Tsurumi, japoński generalny konsul w Singapoore.

Przesłano drogą radiową z Tokio.

(Copyright by „Vor Gentium“).

Tokio, 17 lutego.

Szybkie zwycięstwo oddziałów japońskich w kampanji na półwyspie Malajskim i niemniej szybkie zdobycie Singapoore zakończyło również fachowe koła japońskie. Według powszechnego przekonania uderzenie na półwysp Malajski było niemożliwe, a Singapoore, jako twierdza morska, uchronił za nie do zdobycia.

W czasie mojego urzędowania w Singapoore — pisze japoński generalny konsul Ken Tsurumi — miałem sposobność przekonania się, iż tamtejsi oficerowie angielscy i urzędnicy rządowi wykluczali możliwość wybuchu wojny angielsko-japońskiej. Według poglądów tych czynników każda próba japońskiego ataku na Singapoore byłaby już zgóry skazana na niepowodzenie. Postawa Anglików w Singapoore w stosunku do mnie, jak i do reszty kolonii japońskiej stawała się w ostatnich latach coraz bardziej nieprzyjazna, a od lata 1941 roku brytyjska arogancja stała się wprost nie do zniesienia.

Dowody tego dadzą się streścić w następujących punktach:

1) Wybuch wojny niemiecko-rosyjskiej, zmienił wedle mniemania Anglików sytuację europejską na niekorzyść Niemiec. Anglii traktowali ten samą sytuację w Azji wschodniej z wielkim optymizmem.

2) Wśród Anglików panowało powszechne przekonanie, że Syjam, jako sprzymierzeniec Anglii i Ameryki, nie zezwoli nigdy na przemarsz wojsk japońskich przez swój kraj.

3) Anglii pokładali największe nadzieje w pomocy amerykańskiej i w szybkim przybyciu amerykańskiej eskadry bojowej.

4) Anglii wierzyli, iż gospodarczy nacisk Stanów Zjednoczonych powali bez trudu Japonię na kolana.

5) Działalność propagandowa Duff Coopera w Singapoore przyczyniła się w znacznej mierze do przecenienia siły i znaczenia twierdzy Singapoore. Duff Cooper głosił wszem wobec, iż każda próba ataku japońskiego na Malaję czy też na Singapoore zostanie zdławiona w zarodku.

Duff Cooper stał się tem samem jednym z głównych winowajców katastrofy w Singapoore.

6) Władze brytyjskie w Singapoore przywiązywały zbyt wielką wagę do propagandy Czungkingu, która opowiadała o rzekomej słabości japońskiej armii i gospodarki.

7) W końcu władze Singapoore, jak nierozumne dzieci, dały się przekonać o niezwycięzalności obiektów fortyfikacyjnych i innych obronnych półwysp Malajskiego. W Singapoore-Club odbywały się często debaty, których stałym motywem było twierdzenie, iż obronność Singapoore jest o wiele pewniejsza, niż Linia Maginota.

Dodać należy, że

garnizon Singapoore był stale wzmocniany, a coraz to nowe działa australijsko-hinduskie wysyłano na półwysp Malajski.

Lecz te wszystkie wzmocnienia nie miały takiej wartości, jaką im przypisywał na przykład Reuter. Przedewszystkiem jednak trzeba stwierdzić, iż Anglii całkowicie nie doceniali siły i przygotowań Japonii. Według poglądów angielskich Japonia znajdowała się na drodze gospodarczego bankructwa. To też wysłanie ambasadora Kurusu do Waszyngtonu uznane zostało za zupełnie pewną oznakę owej rzekomej słabości, co spowodowało wysłanie z Singapoore oddziałów na Bliski Wschód.

Anglia — stwierdza japoński generalny konsul w Singapoore Tsurumi — przeliczyła się, mówiąc o niedostatecznych zapasach materiałów pędnych i surowców w Japonii. Usiłowała ona przywrócić wytwarzanie japońska do odpowiedniego rodzaju produkcji Stanów Zjednoczonych.

Prócz tego Anglia przeceniła w swojej bezgranicznej zarozumiałości swe własne siły morskie, z których dla obrony Singapoore przeznaczono tylko parę kradzawców i kontrtorpedowców. Singapoore żył w nimbie swego imienia i w tradycji panującej nad morzami floty brytyjskiej. Próżno zapewniano stale, że Anglia w każdym

razie będzie mogła przysłać silną flotę z morza Śródziemnego na pomoc flocie wschodnio-azjatyckiej. Brytyjczycy w Singapoore przypuszczali, iż Japonia w razie wojny zostanie chwyciona w kleszcze pomiędzy Hawajami a Singapoore. Japonia nie miała mieć możności uderzenia na południe, bez poprzedniego uzyskania zwycięstwa w jakiejś decydującej bitwie morskiej.

Wszystkie te przesłanki tak utwierdzały Anglików w poczuciu bezpieczeństwa, że nawet po rozpoczęciu kampanji malajskiej nie zatroszczono się wogóle o ułatwienie zadania obrońcom brytyjskim. Tem przykręszmem było ocknięcie się z tego swu arogancji i krótkowzroczności — kończy swe wywody japoński konsul generalny w Singapoore Ken Tsurumi.

Singapoore stanie się najsilniejszą bazą japońską.

Tokio, 17 lutego. Cała prasa japońska

Wkroczenie wojsk japońskich do miasta Singapoore.

Tokio, 17 lutego. W poniedziałek o godz. 8-mej rano wkroczyły do miasta Singapoore pierwsze zwarte kolumny wojsk japońskich z formacją pancerną na czele. Wkroczenie odbyło się w wzorowym porządku. Z masztu pałacu gubernatora brytyjskiego, oraz z wielu innych budynków miejskich powiewają proporce japońskie.

Jak donosi agencja Domei, po zakończeniu rokowań o poddanie Singapoore, oddziały japońskiej marynarki wojennej obsadziły w poniedziałek popołudniu wszystkie brytyjskie obiekty bazy flotowej i obrony nadbrzeżnej Singapoore. Wśród nich znajdują się baza flotowa w Seltar, port w Keppel i baza Czangi.

Pomiędzy władzami marynarki brytyjskiej i japońskiej uzgodniono w brytyjskiej głównej kwaterze w Fort Quening szczegóły tego przejścia. W czasie tej konferencji jeden z oficerów brytyjskich złożył szczegółowe wyjaśnienia w sprawie

Japończycy zajęli wyspy Anambas

Szanghaj, 17 lutego. Według tu nadeszłych informacji Japończycy zajęli łącznie opodal południowego cyna półwysp Malajskiego, a wysunięte na wschód wyspy Anambas, należące do posiadłości kolonialnych holendersko-indyjskich.

Wspomniana grupa wysp, mierząca w sumie 673 km. kwadratowych, a zamieszkała przez ok. 3.000 ludności malajskiej, posiada w obecnych operacjach japońskich z tego względu ważne znaczenie strategiczne, ponieważ zamykają one dostęp na wody morza południowo-chińskiego, między Malakka i Borneo.

Japończycy atakują Sumatrę.

Szanghaj, 17 lutego. W dniu, w którym zakończono kampanję malajską kapitulacją wojsk brytyjskich na Singapoore, Japończycy przypuścili na wielką skalę zakrojony atak na wyspę Sumatrę.

Palembang w centrum Sumatry, którego produkcja ropy naftowej wynosiła 50% ogólnego wydobycia, a która jest jednym z najważniejszych centrów naftowych, posiadała flotę alianckiej, jest celem ataków japońskiego lotnictwa, oraz japońskiej marynarki wojennej.

Kiedy w sobotę — jak informują z Batawji — wylądowało w okolicy Palembangu z około 100 samolotów kilkaset żołnierzy wojsk spadochronowych, które, według japońskich komunikatów frontowych, zajęły tam lotnisko i kilka innych ważnych punktów wojskowych, w niedzielę rano przyplłynęła od wschodu japońska flota transportowa, która, według wiadomości potwier-

dzielić w poniedziałkowych rannych wydaniach fakt kapitulacji Singapoore, określając datę 15 lutego jako „dzień, w którym w historii świata zaszedł zdecydowany zwrot“.

„Tokio Niezł Niezł“ oświadcza że upadek Singapoore jest równoznaczny ze zlikwidowaniem wpływu brytyjskich na terenie wschodniej Azji. Również „Asahi Szimbun“ stwierdza, że Imperjum brytyjskie we wschodniej Azji przestało faktycznie istnieć. Geopolityczny charakter Singapoore, jak pisze w dalszym ciągu wymieniony dziennik, charakteryzuje strategiczną wartość tej wyspy, posiadającej doniosłe znaczenie nie tylko w znaczeniu ofensywnym, ale także defensywnym. Z chwila kapitulacji Singapoore, załamał się system obrony, stanowiący jedyną nadzieję dla Australii, Indji holenderskich i Birmy. Odtąd Singapoore stanie się jedną z najsilniejszych baz Japonii w toku dalszej wojny przeciwko Anglii i Stanom Zjednoczonym.

urządzeń portowych, poczem zapadła decyzja w sprawie brytyjskich okrętów wojennych, pozostałych w porcie Singapoore. Ponadto władze marynarki japońskiej zostały poinformowane o położeniu półmorskich doków wyspy Singapoore.

Po naprawieniu w ciągu ostatnich tygodni nasypu mostowego, łączącego ląd stały z wyspą Singapoore, podjęto w niedzielę ponownie ruch kolejowy na trasie toru malajskiego, długości 1.700 km. od granicy burmańskiej aż do Singapoore.

Jak donosi agencja Domei, siły zbrojne, zmuszone przez Japończyków do poddania się na uforytkowanej wyspie Singapoore, oceniane są w przybliżeniu na 60.000 żołnierzy. Z tego około 15.000 przypada na Anglików, tyleż samo na Australjczyków, oraz 30.000 na wojska hinduskie. Ponadto w mieście Singapoore zamieszkuje ludność cywilna licząca około 1 miliona osób, w tem 120 angielskich kobiet i dzieci.

dzonych z Batawji, podjęła wysadzenie na ląd wielkiej ilości oddziałów wojskowych. W ciągu niedzieli japońskie wojska podjęły atak na Palembang.

Tokio pod znakiem zwycięstwa.

Tokio, 17 lutego. Po ogłoszeniu za pośrednictwem radia wiadomości o bezwarunkowej kapitulacji wojsk brytyjskich w Singapoore, Tokio i wszystkie większe miasta japońskie toną w powodzi wspaniałostwa.

Od wczesnych godzin rannych tysiączne rzesze Japończyków znajdują się w ustawicznym ruchu. Spieszą oni na większe place stolicy Janucji, gdzie odbywa się zbiórka przygotowanej manifestacji kobiecej przed pałacem cesarskim. W gmachu parlamentu, do którego zwołano posłów na nadzwyczajne posiedzenie, premier, oraz ministrowie resortów wojny mają oficjalnie zapowiedzieć kapitulację Singapoore, a temsamem ukończenie kampanji malajskiej.

Według specjalnego doniesienia dziennika „Tokio Niezł Niezł“, władze japońskie zatrzymały w służbie kilka tysięcy uzbrojonych policjantów, którzy mają czuwać nad utrzymaniem ładu na wyspie Singapoore.

Cesarz przyjął w swym pałacu oficerów sztabu generalnego armii lądowej oraz marynarki i wyróżnił przytem swoim najwyższym uznaniem naczelnego dowódcę całego frontu południowego oceanu Spokojnego generała-pułkownika hr. Terauzi oraz naczelnego dowódcę całej japońskiej marynarki wojennej admirała Yamamoto.

Premjer Tojo przesłał naczelnemu do-

Londyn potwierdza wiadomość o kapitulacji Singapoore.

Berlin, 17 lutego. Urzędowe czynniki w Londynie potwierdziły w niedzielę wieczorem fakt kapitulacji Singapoore.

W związku z tem Churchill przemawiał przed mikrofonem rozgłośni angielskich, przyczem wyraził się: „Przemawiam do was w obliczu poważnej wojskowej porażki, która posiada wielką doniosłość. Jest to klęska Anglii i Imperjum. Singapoore padł, a cały półwysp Malajski jest zajęty“.

wódce japońskich sił zbrojnych armii lądowej na terenach południowych, generałowi hr. Terauzi depezę gratulacyjną, utrzymaną w serdecznych słowach o czakcji wielkich sukcesów bojowych.

Jak stwierdzają, nadeszłe w międzyczasie doniesienia z Singapoore, wojska japońskie zajęte są obecnie wstępniemi pracami nad ooczyszczaniem terenu oraz wydawaniem zarządzeń celem nadania miastu ponownie pkojowego charakteru.

Zmieniona sytuacja Czungkingu.

Szanghaj, 17 lutego. Równocześnie z wizytą Czangkajszek w Indiach nastąpiła kapitulacja Singapoore. W związku z tem Czangkajszek stanął w obliczu zupełnej nowej sytuacji, bowiem Chiny czungkingkie są z 3-ech stron otoczone wojskami japońskimi. Fort Rangun, gdzie Czangkajszek ostatnio się zatrzymał, po upadku Singapoore, służył otworem dla akcji japońskiej. W swoim czasie był Baogoon chroniony przez silną twierdzę.

Jedyną drogą na północy Chin czungkingkie która pozostaje dotychczas wolna, nie posiada prawie żadnego znaczenia, jako arterja posiłkowa, ponieważ graniczy ze Związkiem Sowieckim.

Poprawa sytuacji surowcowej Japonii.

Ankara, 17 lutego. Z chwilą rozpoczęcia wojny na Dalekim Wschodzie, agitacja Stanów Zjednoczonych zapewniała na różne sposoby, że Japonia doszła już do kresu swoich sił gospodarczych, a jej początkowe sukcesy spowodują jedynie ostatnie rozbiłski słomianego ognia.

Tymczasem sytuacja surowcowa Japonii poprawiła się do tego stopnia, że Stany Zjednoczone utraciły wielką część źródeł surowcowych na terenie Azji Wschodniej i już nawet zaczęły odczuwać brak w niektórych dziedzinach. Objaw ten jest jednym z powodów, dla których Roosevelt stara się podporządkować swoim interesom wszystkie kraje zachodniej półkuli i w agnencie do konfliktu całą Amerykę Południową.

Żołnierska śmierć admirała Harta.

Szanghaj, 17 lutego. Admirał Stanów Zjednoczonych Hart, który w dniu 7 lutego został usunięty ze stanowiska naczelnego dowódcy na rzecz wiceadmirała holenderskiego Heldericha, poległ, jak donoszą z Szabaja, na pokładzie kradzawnika Stanów Zjednoczonych „Houston“.

Kradzawnik „Houston“, jak obecnie stało się wiadomem, został zatopiony w dniu 4 lutego w bitwie merskiej koło wybrzeży Jawy wraz z dwoma holenderskimi kradzawnikami.

„Houston“ był ciężkim kradzawnikiem, opuszczonym na wodę w r. 1929 i posiadającym wyporność 9650 ton. Szybkość tego okrętu, którego załoga liczyła 311 ludzi, wynosiła 32,7 mil morskich. Uzbrojenie kradzawnika składało się z 9 dział 20,5 cm. 4-ch dział 12,7 cm. 2-ch 4,7 cm. oraz 8-miu dział przeciwlotniczych kalibru 4 cm. Na pokładzie posiadał 4-ty samoloty wyrzucane kapulta.

Ustąpienie Hore Belisha.

Sztokholm, 17 lutego. Brytyjski przewodniczący rządowej partii liberalnej Leslie Hore Belisha, oraz dwóch dalszych członków partii Edgar Grandville i sir Henri Morris Jones, wystąpili — według doniesienia Reutera — z partii.

Grandville i Jones zostali — jak uzupełniająco podaje Reuter — pociągnięci przez partię do odpowiedzialności za wstrzymanie się od głosowania w czasie ostatniego wyrażenia wotum zaufania w Izbie gmin. Ustępując, wystosowali oni pismo, w którym podkreślił, iż w obecnej chwili do wygranego wojny trzeba czegoś więcej, aniżeli obecny kierunek polityki i obecny rząd.

